

Lapsivaikutusten arviointi päätöksenteon pohjaksi

Eduskuntavaalien lähestyessä puolueet ovat viimeistelemässä hallitusohjelmaehdotuksiaan. Mukaan tulee saada entistä enemmän lasten ja nuorten asemaa parantavia tavoitteita. Lapsivaikutusten arviointi tulisi ottaa aktiiviseen käyttöön yhteiskunnallisessa päätöksenteossa. Näkökulmaa on tähän mennessä hyödynnetty mm. kaavoituksessa ja rakennusten suunnittelussa. Esimerkiksi pitkään lakivalmistelussa ollut alkoholimainontaa ei vielä ole rajoitettu vain tuotetietoihin, vaikka tämän on selkeästi osoitettu vähentävän nuorten alkoholinkäyttöä.

Erityisesti koulut ovat avainasemassa ehkäisevän lasten suojelun paikkoina. Jos tarkastelemme tiedollisen oppimisen näkökulmasta koulumaailman kehitystä, ovat tulokset erinomaisia. Koulu-yhteisö tulee kuitenkin nähdä paitsi oppimisen, myös kasvun ja kehittymisen paikkana ja siksi fokusoida uusia resursseja erityisesti hyvinvointia tukeviin asioihin. Hyvinä esimerkkeinä ongelmia ehkäisevistä toimista ovat nuorisotyöntekijöiden palkkaaminen kouluihin sekä opetusryhmi- en kokojen pienentäminen.

Ehkäisevän työn merkitys korostuu huonossa taloudellisessa tilanteessa. Lastensuojelussa voidaan käyttää yhden nuoren kodin ulkopuoliseen sijoitukseen satatuhatta euroa vuodessa. On myös laskettu, että syrjäytynyt nuori maksaa yhteiskunnalle noin miljoona euroa eläkeikään mennessä. Avohuollon lakisääteisiin ehkäiseviin tukitoimiin kuten lastensuojelun tukihenkilö- tai tukiperhetoimintaan ei olla kuitenkaan valmiita satsaamaan pieniäkään summia.

Näkemyksemme mukaan jatkossa tulee yhä vahvemmin resursoida toimivan kansalaisyhteis- kunnan kehittämiseen. Ammatillisen lastensuojelutyön rinnalla on tuettava vanhempien, sukujen ja erilaisten yhteisöjen vahvistumista. Maassamme on jo olemassa esimerkiksi hienosti toimivia lastensuojelujärjestöjä, urheiluseuroja, kulttuuriorganisaatioita sekä muun muassa seurakuntien lapsi- ja nuorisotyötä, joiden toimintaa on vahvistettava. Näin niiden osaaminen saadaan hyö- dynnettyä kaikkien eduksi.

Toivottavasti päättäjät tiedostavat, että taloudellisestikin pääsemme parhaimpaan tulokseen hy- vinvointia ja terveyttä edistävillä päätöksillä. Haasteena on, miten teemme yhteistyötä yhteisen tavoitteen, lasten ja nuorten hyvinvoinnin, saavuttamiseksi. Nyt ei ole aika kaivautua omiin pote- roihin vaan tulla ulos ja etsiä kumppaneita. Järjestöjen ja kuntien yhteistyössä on tulevaisuus.

Kristiina Hannula
toiminnanjohtaja
Terveys ry

Kai Laitinen
toiminnanjohtaja
Erytishuoltojärjestöjen liitto EHJÄ ry